

Den engelske Skattereform.

Foredrag i Nationaløkonomisk Forening
den 14. April 1910.

Af

Emil Meyer.

I.

Den Reform, der indeholdes i det af politiske Grunde saa stærkt omtumlede Skattelovsforslag for det britiske Finansaar 19⁰⁹/₁₀ *), er en Blanding af rent fiskale Forholdsregler og af Reformer af gennemgribende finans- og socialpolitisk Natur.

Skatteforandringerne griber ind paa mange forskellige Omraader. De omfatter Stempelafgifter, Afgifter af spirituøse Drikke, Told paa Spiritus og Tobak, Automobilskat, Arveafgift, Jordværdi-Afgift og Indkomstskatten.

Mindst Interesse frembyder Afsnittet om Stempelafgifterne, som er beregnede til at fremkalde en Merindtægt af 650000 £. Forandringen bestaar væsentlig i en Fordobling af visse Stempelsatser, navnlig

---

*) Efter Foredragets Afholdelse har Forslaget endelig naaet at blive ophøjet til Lov som Finance (19⁰⁹/₁₀) Act, 1910 (10 Edw. 7. Ch. 8).

Den engelske Skatterreform.

Foredrag i Nationaløkonomisk Forening
den 14. April 1910.

Af

Emil Meyer.

I.

Den Reform, der indeholdes i det af politiske Grunde saa stærkt omtumlede Skattelovsforslag for det britiske Finansaar 19⁰⁹/₁₀ *), er en Blanding af rent fiskale Forholdsregler og af Reformers af gennemgribende finans- og socialpolitisk Natur.

Skatteforandringerne griber ind paa mange forskellige Omraader. De omfatter Stempelafgifter, Afgifter af spirituøse Drikke, Told paa Spiritus og Tobak, Automobilskat, Arveafgift, Jordværdi-Afgift og Indkomstskatten.

Mindst Interesse frembyder Afsnittet om Stempelafgifterne, som er beregnede til at fremkalde en Merindtægt af 650000 £. Forandringen bestaar væsentlig i en Fordobling af visse Stempelsatser, navnlig

---

*) Efter Foredragets Afholdelse har Forslaget endelig naaet at blive ophøjet til Lov som Finance (19⁰⁹/₁₀) Act, 1910 (10 Edw. 7. Ch. 8).

paa Kontrakter om Salg og Leje af fast Ejendom og paa Børspapirer (med Undtagelse af koloniale Papirer) og i Indførelsen af et Stempel paa Kontrakter angaaende Salg af Børspapirer. Denne »Børsskat«, som udgør 6 d. for Forretninger, hvis Værdi ikke overstiger 100 £, og derefter stiger gradvis til 1 £ for Værdier over 20000 £, har ikke synderlig Betydning for Udlandet. Dette er derimod i højere Grad Tilfældet med selve Stempelet paa Børspapirer, hvis Forhøjelse bl. a. medfører, at danske Statspapirer i England for Fremtiden er underkastet en Stempelafgift af 1 ⁰/₁₀, medens Stempelet tidligere kun var ¹/₂ ⁰/₁₀. Naar England herved tilsyneladende er gaaet med i den samme Bevægelse, som f. Eks. i Frankrig ved de i Løbet af ret faa Aar foretagne Forhøjelser af Stempelet paa udenlandske Statspapirer fra ¹/₂ til 1 og derefter til 2 ⁰/₁₀, har gaaet ud paa at vanskeliggøre Anbringelse af Kapital i Udlandet, er dette dog ogsaa kun tilsyneladende. Stempel-forhøjelsen er af ren fiskal Natur, idet den rammer de fleste indenlandske Kapitalanbringelser lige saa kraftigt som de udenlandske.

Af overordentlig stor fiskal Betydning er Forhøjelserne af Afgifterne af spirituøse Drikke og af Tolden paa Spiritus og Tobak.

Regeringen havde beregnet følgende Indtægtsforøgelser:

Indenlandske Afgifter af spirituøse Drikke...	2,600000 £
Told paa Spiritus	1,600000 -
Indenlandsk Afgift og Told paa Motorsprit..	340000 -
Tobakstold	1,900000 -

men den virkelige Indtægt har forøvrigt vist sig ikke ganske at svare til Beregningen. — I Forbindelse her-

med kan nævnes Forhøjelsen af Skatten paa Automobile, der tænkte at bringe en Indtægt af 260000 £.

Ved Siden af disse Skatters finansielle Betydning frembyder de ikke — saaledes som Jordværdiskatterne og Forandringerne i Arveafgiften og Indkomstskatten — nogen principiel Interesse af finansvidenskabelig eller socialøkonomisk Natur. Til Gengæld har Spiritusafgifterne vistnok i nok saa høj Grad som de nævnte Skatter bidraget til at skaffe Regeringen politiske Vanskeligheder og fjerne en Del af de Vælgere, som skulde være dens Støtte i Valgkampen. Dette gælder dog ikke Arbejderpartiet, som synes at stille sig mærkværdig roligt overfor den betydelige Fordyrelse af Arbejdernes Forbrug af spirituøse Drikke og tildels Tobak. Modstanden har derimod været rejst fra agrarisk Side og ganske særligt fra de irske Agrarers, hvilket havde saa meget desto større Betydning, som Regeringen meget daarligt kunde undvære Irlændernes Stemmer. Man mente, at Afgiftsforhøjelserne maatte vanskeliggøre den irske Whiskydestillation, hvilket har vist sig ogsaa at blive Tilfældet, og som videre Følge deraf frygtede man for daarligere Afsætningsforhold for den irske Kornproduktion.

Afgiftsforhøjelserne er af gennemgribende Natur. De rammer baade Produktionen og Afsætningen i alle dens Former. Produktionsafgiften af Spiritus forhøjes fra 11 sh. 3 d. pr. Gallon til 15 sh., altsaa et Tillæg af $33\frac{1}{3}\%$, og hertil kommer en Forhøjelse af alle »Licences«, Afgifterne af Bevillinger til Produktion af og Handel med spirituøse Drikke. Handelsafgiften rammer baade Salg en gros og en detail og Udskænkning. Særlig Interesse har den sidste Del af Afgiften,

den der er paalagt Værtshuse, Ølhuse, Hoteller, Restaurationer osv. Loven indeholder dels en almindelig Forhøjelse og dels en Omordning, som i særlig Grad rammer de store Lokaler. Afgiften vedbliver, ligesom tidligere, at staa i et vist Forhold til Huslejen af det benyttede Lokale, men medens Afgiftens Vækst tidligere standsede paa et bestemt Punkt, bliver den nu ved med at vokse med den voksende Husleje. For Restaurationer og Hoteller gives der en Moderation i Afgiften, naar det paavises, at Indtægterne af Salg af spirituøse Drikke udgør mindre end henholdsvis $\frac{2}{5}$ og $\frac{1}{3}$ af den samlede Indtægt. Noget helt nyt er Afgiften af Udskænkning af spirituøse Drikke i Klubber. Her kan man jo ikke som ved Lokaler, hvor Udskænkning af Spirituosa er Hovedsagen, lægge Lokalets Husleje til Grund, idet der for Klubbernes Vedkommende ikke kan formodes at være noget rimeligt Forhold mellem Lejesum og Spiritusforbrug, og man er derfor gaaet over til direkte Beskatning af selve Forbruget. Klubbens Sekretær maa hvert Aar opgive det forløbne Aars Spiritussalg, og Klubben betaler derefter en Afgift af 6 d. pr. £ af Salgsbeløbet ($2\frac{1}{2}$ %).

II.

Arveafgiftens Forhøjelse har finansiell Betydning, idet den af Regeringen beregnedes til at give en Merindtægt af 2,850000 £. Større Interesse har den i social Henseende som en videre Udvikling af den gennemgribende Forandring i Beskatningen af Arv, som Harcourt under voldsom Modstand fra konservativ Side gennemførte i 1894. Hovedpunktet i Reformen

af 1894 var i formel Henseende det, at de fem gamle Afdelinger af Skatten (probate duty, account duty, legacy duty, succession duty og estate duty) væsentlig reduceredes til 2: Estate Duty, der blev en progressiv Skat paa Dødsboets Formue, og Legacy and Succession Duty, som er en Skat paa de enkelte Arvinger, stigende efter Slægtskabets Fjærnhed. I reel Henseende betød Reformen en gennemgaaende Forhøjelse af Skatten og en Gennemførelse af Progressionsprincippet for Estate Dutys Vedkommende. Det nye System er blevet bevaret uforandret siden 1894, kun at Taksterne blev noget forhøjede i 1907. Det nye Forslag gør heller ingen Forandring i Princippet, men det gennemfører en betydelig Takstforhøjelse.

Følgende Eksempler vil give et Begreb om Forhøjelsernes Natur.

1) Estate Duty er altsaa en Skat paa hele Dødsboets Formue. Af Forandringerne heri kan anføres:

Skatten paa Boer over					
100 £ indtil	5000 £	forhøjes fra	1 %	til	3 %
20000 - —	25000 - —	—	4 %	-	6 %
25000 - —	40000 - —	—	4½ %	-	6 %
40000 - —	50000 - —	—	4½ %	-	7 %
100000 - —	150000 - —	—	6 %	-	9 %
150000 - —	250000 - —	—	7 %	-	10 à 11 %
750000 - —	1,000000 - —	—	10 %	-	13 à 14 %

Inddelingen er finere end før og Satserne gennemgaaende højere. 15 % er stadig Maksimum, men dette Maksimum naas paa et tidligere Trin.

2) Legacy and Succession Duty rammer de enkelte Arvinger. Af de to Underafdelinger angaar Legacy Duty den bevægelige Formue, der arves efter Testamente eller ifølge lovlige Arvegang, medens Succession Duty angaar den øvrige Arv. I Virkeligheden er disse to Underafdelinger kun én Skat. Forandringen i det nye Forslag bestaar i, at Skatten for

Sødskende og deres Afkom	forhøjes fra 3 0/10 til 5 0/10
Onkler, Tanter og deres Afkom	— — 5 0/10 - 10 0/10
Grandonkler o. s. v. og deres Afkom	— — 6 0/10 - 10 0/10

Fjernere Slægtninge og ikke beslægtede betaler vedblivende som hidtil 10 0/10, hvilket altsaa er Skattens Maksimum.

III

Den Del af Skattereformen, som har vakt mest Omtale, og som har bragt Loyd Georges Navn stærkest frem i den offentlige Debat, er det Tilløb, som i Forslaget gøres til en Beskatning af Jordværdierne. Om stort mere end et Tilløb kan der neppe tales, dels fordi Satserne er lave, dels fordi den væsentligste Del af Skatten ikke er en Værdiskat, men en Værdistigningsskat, og endelig fordi en saa overordentlig stor Del af Englands Jord slet ikke rammes af de nye Skatter. Alligevel har denne Begyndelse selvfølgelig en stor principiel Betydning, fordi Systemet er helt nyt for Englands Vedkommende. Hvad den finansielle Side angaar, er disse Skatter derimod foreløbig uden Betydning. Man venter, at de i Fremtiden skal bringe store Indtægter, efterhaanden som Jordværdierne i

Byerne og disses nærmeste Omegn stiger, men paa det nærværende Budget giver de ingen Indtægtsforøgelse eller rettere sagt en negativ Indtægt, idet Skatterne er beregnede til i første Finansaar at indbringe 500000 £, medens de forberedende Vurderingsarbejder formodes at ville koste c. 650000 £.

Den nye Jordbeskatning falder i fire Afdelinger:

Increment Duty.

Reversion Duty.

Undeveloped Land Duty.

Mineral Rights Duty.

Om alle fire Skatter gælder den fælles Regel, at de ikke rammer Landbrugsjord, saalænge den ikke har mere end agrikulturel Værdi.

Den første Afgift, Increment Duty, er en Værdistigningsskat, en Skat paa Forskellen mellem den nøgne Jordværdi (site value) paa det Tidspunkt, da Skatten opkræves, og den oprindelige nøgne Jordværdi. Ved den oprindelige Jordværdi forstaas i Almindelighed Værdien i April 1909 ifølge en almindelig Vurdering, som i den Anledning skal foretages. Fra Regelen om, at det er denne Værdi, der skal lægges til Grund for Konstateringen af Værdistigningen, gælder der den Undtagelse, at hvis nogen har købt Jord i de sidste 20 Aar og beviser, at Jorden, da han købte den, havde en højere Værdi, end den havde i 1909, kan Værdien paa Købets Tidspunkt danne Grundlaget.

Som ovenfor anført opkræves Værdistigningsskat ikke af Agerbrugsjord, saalænge denne Jord ikke har højere Værdi end den Markedsværdi, der paa det paagældende Tidspunkt har sin Aarsag i Jordens Benyttelse til Agerbrug (its market value at the time for

agricultural purposes only). Endvidere er Ejendomme under en vis Værdi og Størrelse saavel i Byerne som paa Landet fritagne for Skat, naar de benyttes af Ejeren.

Hvad Tidspunktet for Opkrævning angaar, har man valgt en Mellemsvej mellem de to Principper, om hvilke der har været ført en livlig Strid i de Lande, hvor man har indført eller tænkt paa at indføre Værdistigningsskatten. Fra den ene Side har man hævdet, at Skatten burde være en Omsætningsskat, saaledes at Værdistigningen kun skulde beskattes, naar den konstateredes ved en virkelig Overdragelse, medens man paa den anden Side har holdt paa, at den burde opkræves efter periodiske Vurderinger. Til Fordel for det første Princip har man fremhævet, at kun en Overdragelse giver det faste Holdepunkt for Konstatering af Værdistigningen og navnlig, at i mange Tilfælde fremkommer der først ved Overdragelsen en Kapital, et Pengebeløb, hvoraf den skattepligtige kan betale Skatten. Herimod har man dels indvendt, at netop den periodiske Opkrævning af Skatten skulde tvinge den, der lod værdifuld Jord henligge, til at udnytte den eller, hvis han ikke var i Stand dertil, at overdrage den til andre. Men i særlig Grad har man imod Omsætningsskatten gjort gældende, at Jord, der ejes af Aktieselskaber og andre Korporationer, derved i mange Tilfælde ganske vil undgaa Skatten. I Tyskland har man i denne Henseende navnlig haft Blikket rettet paa de store Terrænselskaber, der har opkøbt Jord især i de store Byers Periferi og dér anlægger Gader og bebygger dem. En Omsætningsskat vil styrke Tendensen til, at saadanne Selskaber ikke sælger deres

Ejendomme, men at Omsætningen af Ejendomsretten faar Formen af Køb og Salg af Selskabets Aktier.

Ved den engelske Værdistigningsskat er man nu gaaet den Vej, at man hos fysiske Personer opkræver Skatten ved ethvert Besidderskifte, der foregaar enten ved Salg eller ved Forpagtning paa mere end 14 Aar eller ved Død. Ved den sidste Bestemmelse opnaar man, at Jord, som ikke overdrages i Besidderens Levetid, dog ikke undgaar Skatten. Tilbage staar imidlertid de juridiske Personer, Korporationerne, som ikke dør. Overfor disse har man fraveget det Princip at behandle Skatten som Overdragelsesafgift, idet Jord, der ejes af Korporationer, beskattes efter periodiske Vurderinger, der vil være at foretage første Gang 1914 og derefter hvert femtende Aar. Overfor visse Korporationer, der ikke holder Jorden for rent økonomiske FormaaIs Skyld, har man indrømmet en Fritagelse for Skatten, nemlig overfor Sportsklubber o. l., naar de vedblivende vil holde Pladsen som Sportsplads.

Skattens Størrelse er 1 £ pr. 5 £, d. v. s. 20 % af Værditilvæksten.

Reversion Duty (Tilbagefaldsskatten) er et Supplement til Tilvækstskatten. Denne Skats Hovedhensigt er at ramme de særlig store Gevinster, der falder til Ejere eller Fremlejere, naar et Lejemaal paa et meget langt Aaremaal hører op. Dette Forhold har en overordentlig Betydning i de store Byer, navnlig i London, hvor den almindelige Regel er, at Jordens Ejer udlejer Grunden for et Tidsrum af 80 eller i Almindelighed 99 Aar, indenfor hvilket Tidsrum den ofte er Genstand for Fremleje paa en kortere Tid fra den oprindelige Lejers Side og ikke sjældent for yder-

ligere Fremleje fra tredje, fjerde o. s. v. Lejer. Skatten rammer den Fordel, som tilfalder en Udlejer af Jord derved, at et Lejemaal paa over 21 Aar ophører. Dog er herfra — i Lighed med Princippet ved Increment Duty — undtaget alle Lejemaal, der angaar Landbrugsjord. Skattens Genstand er det Beløb, hvormed Jordværdien efter Vurdering ved Lejemalets Ophør overstiger den kapitaliserede Værdi af Lejesummen, og Skattens Størrelse er 1 £ pr. 10 £ eller 10 % af Differencen.

Saaframt den, der ved et Lejemaals Ophør har betalt Reversion Duty, derefter sælger sin Ret (hvad enten denne nu er en Ejendomsret eller en Lejeret), vil han jo ifalde Increment Duty, og der vil derved gives Tilfælde, hvor der fremkommer en Dobbeltbeskatning. I saadanne Tilfælde skal de skatteansættende Myndigheder skønne over, hvorvidt den betalte Reversion Duty eller Del deraf skal betragtes som en a conto Betaling paa Increment Duty og altsaa fradrages i dennes Beløb. Omvendt kan det tænkes, at den, der ifalder Reversion Duty, i Forvejen har betalt Increment Duty — f. Eks. i saadanne Tilfælde, hvor en Grund ejes af en Korporation, der betaler Skatten efter periodiske Vurderinger — og at denne Skat maa betragtes som a conto Betaling paa Reversion Duty og derfor fradrages i dennes Beløb.

Undeveloped Land Duty er, i Modsætning til de to i det foregaaende omtalte Afgifter, ikke en Skat paa Værdistigningen, men en Skat paa Værdien, en ren Jordrenteskat af visse Grundbesiddelser. Det er ikke en almindelig Jordrenteskat, men kun en Skat paa den Jord, der betegnes som uudviklet, hvilket

vil sige, at den ikke er bleven Genstand for den frem-skredne Benyttelse, som den maa anses for at være moden til. Jord vil være at betragte som uudviklet, »saafremt den ikke er bleven udviklet ved Opførelsen af Beboelseshuse eller af Bygninger til Brug for nogen Forretning, Handel, Haandværk eller Industri, som ikke er Landbrug (any business, trade or industry other than agriculture) — dog indbefattende Drivhuse — eller paa anden Maade bona fide bruges til nogen Forretning, Handel, Haandværk eller Industri, som ikke er Landbrug.«

Skatten paalægges efter femaarige Vurderinger og betales aarlig med $\frac{1}{2}$ d. pr. £ af den nøgne Jordværdi, altsaa 2,08 promille aarlig af Værdien.

Jorden er fritagen for Skat, saafremt Jordværdien ikke overstiger 50 £ pr. acre (1235 Kroner pr. Tønde Land), og ifald det drejer sig om Agerbrugsjord, er den endvidere fritagen for Skatten, selv om den har en højere Værdi end 50 £ pr. acre, saafremt — og saa langt som — det højere Beløb skyldes Jordens Værdi som Agerbrugsjord. Endelig er der Fritagelse for al Agerbrugsjord, der besiddes og bruges af Ejeren selv, naar Jordens Værdi i Forening med Værdien af al anden Jord, som tilhører samme Ejer, ikke overstiger 500 £. Endvidere er ganske smaa Ejendomme fritagne.

Det er altsaa kun en meget begrænset Del af Storbritanniens og Irlands Jord, der vil blive beskattet paa denne Maade. Det, som vil blive ramt af denne Skat, hvis Størrelse jo forøvrigt er særdeles beskedent, er hovedsagelig Jord — navnlig i Byerne og disses nærmeste Omegn — som er moden til Husbebyggelse

eller til Fabrikanlæg o. l., men som holdes tilbage fra saadan Benyttelse enten i Spekulationsøjemed eller af andre Grunde.

Hensigten med Skatten er aabenbart en dobbelt. Dels har man paalagt den for at finde en Vej til overhovedet at faa Skat af saadan Jord, og dels vil man benytte den til at tvinge Jorden ind paa saadan Benyttelse, som man anser den for at være moden til, ved at gøre det dyrere at holde den tilbage derfra.

I første Henseende er Forholdet det, at de Skatter, som — bortset fra de nye Forslag — hviler paa Besiddelse af fast Ejendom, væsentlig er følgende tre: Land Tax, House Tax og Property and Income Tax efter Schedule A. Alle disse tre Skatter har det tilfælles, at de beregnes efter den Indtægt — navnlig Leje- eller Forpagtningsafgift — som Ejendommen giver, og Følgen heraf er, at naar værdifuld Jord behandles og benyttes paa en saadan Maade, at den enten slet ikke giver Indtægt eller kun giver en i Forhold til sin Værdi ringe Indtægt, bliver den enten helt skattefri eller kommer kun til at betale en Skat, som ikke staar i noget rimeligt Forhold til Værdien. Ved at foretage periodiske Vurderinger af saadan Jord og opkræve en aarlig Afgift af ca. 2 promille af Taksationsværdien, vil man i nogen Grad bøde paa dette Forhold.

Hvad Skattens andet Formaal, at tvinge Jorden ind paa den Benyttelse, som man anser den for moden til, angaar, kan der naturligvis endnu ikke siges noget om, hvorvidt den lave Afgift vil faa synderlig Betydning. At der er Jorder, overfor hvilke den vil have den anførte Virkning, kan vel ikke betvivles, men en anden Sag er det, om det vil ske i et saadant Omfang,

at det faar nogen vidtrækkende Indflydelse paa Bebyggelses- og Benyttelsesforholdene. Skulde det ske, at Indflydelsen virkelig bliver stor, vil der jo paa den anden Side selvfølgelig opstaa endel Betæneligheder, fordi det ikke er givet, at det i hvert enkelt Tilfælde er absolut heldigt, at Jord, der i Kraft af en Vurdering kan betragtes som moden til Bebyggelse, bliver tvungen ind derpaa. Nogle af disse Betæneligheder har Lovforslaget forudset, og det har søgt at træffe Foranstaltninger mod, at Skatten i denne Henseende kommer til at øve en uheldig Virkning. Man har særlig tænkt paa, at der kunde blive Fare for, at aabne Pladser i eller udenom en By, hvor det af hygiejniske, æsthetiske eller andre Grunde er ønskeligt, at saadanne Pladser bevares, kunde blive tvungne til at forsvinde for at give Plads for Huse. For at undgaa denne Fare og Faren for at forstyrre mere vidtgaaende Byggeplaner, har man til de ovenfor omtalte Fritagelser fra Skatten endvidere føjet Fritagelse for følgende Ejendomme:

Parker, Haver eller aabne Pladser, hvor Publikum har juridisk Ret til at færdes,

Skove, Parker, Haver eller aabne Pladser, hvortil Publikum eller Egnens Beboere (og Militæret i Øvelsesøjemed) har en rimelig Adgang, naar Skatteraadet mener, at saadan Adgang tjener Almenvellet,

Grunde, med Hensyn til hvilke det bevises for Skatteraadet, at de holdes fri for Bygninger af Hensyn til en bestemt Plan for Udviklingen af det Areal, af hvilke Grundene er en Del, og Skatteraadet skønner, at det er i det offentliges Interesse, at Jorden saaledes holdes fri for Bygninger, — og endelig

Grunde, der benyttes til Sport eller anden Re-

kreation, naar Benyttelsen foregaar efter Kontrakt med Ejeren, og denne Kontrakt ikke kan ophæves i Løbet af mindst fem Aar, eller naar Skatteraadet skønner, at andre Omstændigheder gør det sandsynligt, at Grunden vil vedblive at blive benyttet paa den anførte Maade.

Mineral Rights Duty er ligesom Undeveloped Land Duty ikke en Værdistigningsafgift, men en ren Jordrenteskat, idet den opkræves som en aarlig Afgift, hvis Størrelse er 1 sh. pr. £ eller 5 % af den aarlige Sum, som Forpagteren betaler Ejeren for Retten til at tage Mineraler (hvortil i denne Sammenhæng ikke henregnes almindelig Lerjord, Teglstensjord, Sand, Kalk, Kalksten og Grus) af Jorden. Saafremt Ejeren i Stedet for at bortforpagte Retten til at tage Mineraler af Jorden, selv bearbejder Jorden i dette Øjemed, betaler han Skat af den aarlige Sum, som han efter Stedets og Tidens Sædvane vilde kunne faa i Forpagtningsafgift. Med Hensyn til Forpagtningsafgiftens Beregning er der særlige Regler for de Tilfælde, hvor den indeholder Vederlag for saadanne Udgifter fra Ejers Side, der normalt afholdes af Forpagteren o. l.

IV.

Langt mindre Omtale (ialtfald udenfor England) end de forskellige Grundskatter har Loyd Georges Ændringer i Indkomstskatten (Property and Income Tax) været Genstand for, og dog frembyder de betydelig Interesse som et væsentligt Led i den Række af Ændringer, som lidt efter lidt i smaa Skridt fuldstændig har omformet denne gamle Skat og bragt dens Opkrævning til at fravige de oprindelig fastslaaede Principper.

Af de nu gennemførte Ændringer frembyder den rent finansielle Forandring, som bestaar i, at Normalsatsen forhøjes fra 1 sh. til 1 sh. 2 d. pr. £ ($5\frac{5}{6}\%$), mindre Interesse. Skattesatsen er jo nemlig stadig vekslende fra Aar til Aar, idet Indkomstskatten vedblivende betragtes som et Supplement til Statens andre Indtægter, og Satsen derfor paa hver Finanslov bestemmes efter Behovet. Forskellen mellem de forskellige Aar kan være meget betydelig, idet det hidtil naaede Maximum, nemlig den Sats, der benyttedes i 1857, var 1 sh. 4 d., medens Minimum, nemlig Satsen, hvorefter Skatten opkrævedes i Aarene 1874—76, kun var 2 d. eller $\frac{5}{6}\%$.

For de senere Finansaars Vedkommende har Normalsatsen været sat som følger:

18 ⁵⁵ / ₅₆ —18 ⁹⁹ / ₁₀₀₀	0 sh. 8 d.
19 ⁰⁰ / ₀₁	1 - 0 -
19 ⁰¹ / ₀₂	1 - 2 -
19 ⁰² / ₀₃	1 - 3 -
19 ⁰³ / ₀₄	0 - 11 -
19 ⁰⁴ / ₀₅ og følgende Aar.....	1 - 0 -

Den stærke Forhøjelse er begrundet i de siden Boerkrigen saa kraftigt stegne Statsudgifter.

Langt mere Betydning end Satsens Forhøjelse har som sagt de principielle Ændringer.

Saaledes som Skatten opkrævedes fra 1803 til 1816 og efter lang Tids Hvile genoptoges 1842, var den efter sit Princip en ren Indkomstkildeskat, en Skat, der ikke skulde opkræves efter en Vurdering af den enkeltes samlede Indtægt, men lagdes paa de forskellige Kilder, hvoraf Indtægten flyder. Modstandere af den personlige Indkomstskat fremhæver stadig den

engelske Skats Fortrin og anfører den som Forbillede for andre Lande, fordi man ved dens Benyttelse undgaar enhver indiskret Indtrængen i den enkelte Persons Indtægts- og Formueforhold, og de Fejl, som uundgaaelig følger med Skattemyndighedernes Skøn over de enkeltes Indtægt. Navnlig Selvangivelsen, som er et ganske nødvendigt Led i Skatteansættelsen ved den personlige Indkomstskat, angribes under Henvisning til, at den altid er usikker, fordi saa mange mangler Evnen eller Viljen til at angive deres Indtægt rigtigt, og at den er unødvendig, naar man anvender Indkomstkildeprincippet.

Princippet om kun at søge Kilderne og undgaa Undersøgelsen af de personlige Forhold, var allerede fra Begyndelsen af Genstand for vigtige Undtagelser, og enhver Ændring, som Skatten i Tidernes Løb har undergaaet, bringer den længere bort derfra. Den oprindelige Undtagelse fandtes ved Skattens Schedule D.

Som bekendt er Skatten delt i følgende fem Afdelinger:

Schedule A, der rammer Ejere af Huse og Landejendomme, og som beregnes efter den aarlige Leje- eller Forpagtningsafgift med et Fradrag for Administrationsudgifter,

Schedule B, der betales af Forpagtere, idet disses Indtægt ansættes til en Tredjedel af Forpagtningsafgiften,

Schedule C, der omfatter Indtægten af offentlige Papirer og opkræves paa den Maade, at Skatten afkortes ved Rentens Udbetaling, altsaa som en Kupon-skat,

Schedule D, hvorved Skatten af Næringsind-

komster (Indtægter af Handel, Haandværk, Industri eller anden Forretning, Sagføreres, Lægers osv. osv. Indtægter) opkræves. Forsaauidt den Næringsdrivende er et Aktieselskab, betaler dette Skatten og fradrager dens Beløb ved Dividendebetalingen.

Schedule E, som er Skatten af offentlige Lønninger, hvilken Skat fradrages ved Lønningens Udbetaling.

Undersøgelse af, hvorvidt den, der betaler Skat for Indtægt, der flyder af et Formueobjekt — f. Eks. ved Schedule A og B — har Renteudgifter, der formindsker Nettoindtægten, undgaas derved, at Skatten beregnes uden noget Hensyn til Gæld, medens den skattepligtige, naar han betaler Renten, har Ret til overfor sin Kreditor at fradrage den forholdsmæssige Del af Skatten, som falder paa Rentens Beløb.

Forsaauidt de Indtægter, der falder ind under Schedule D, ikke oppebæres af Aktieselskaber, altsaa hvor det drejer sig om Indtægter, der tilfalder private Næringsdrivende, Sagførere, Læger, Udøvere af »liberale Professioner« osv., kræves der ikke alene en af Skattemyndighederne foretagen Undersøgelse af den enkelte Persons Indtægtsforhold, men der benyttes Selvangivelse, og denne Selvangivelse er tvungen. Ikke alene falsk Angivelse, men ogsaa Undladelse af Angivelse medfører Bødestraf. Bødens Størrelse er forskellig efter Arten af den Domstol, der skal behandle Sagen. Den er enten 20 £ med Tillæg af 3 Gange Skattens Beløb eller 50 £ (5 £ ifald den paa-gældende ikke har nogen skattepligtig Indtægt).

Til denne Undtagelse fra Princippet har der i Tidernes Løb sluttet sig en Mængde andre.

Blandt de vigtigste af disse kan først nævnes den, der følger af den Fritagelse for Skat eller Nedsættelse i Skattens Beløb, som indrømmes Personer, hvis samlede Indtægt er under en vis Størrelse. En Række paa hinanden følgende Budgetter har indført Forandringer i denne Henseende, og Regelen er nu for Tiden følgende:

	Indtægter indtil 160 £ inclusive er fritagne for Skat						
Ved	—	over	160 £	indtil	400 £	fradrages	160 £
—	—	—	400 £	—	500 £	—	150 £
—	—	—	500 £	—	600 £	—	120 £
—	—	—	600 £	—	700 £	—	70 £

Skønt det ligger udenfor Sammenhængen, skal her tilføjes, at det nye Budget bestemmer, at Skattenedsættelsen for lave Indtægter kun skal komme Indbyggere (residents) i det britiske Rige og britiske Undersaatter, der paa Embedsvegne eller af Helbredshensyn opholder sig i Udlandet, tilgode. Denne Bestemmelse har nogen Interesse for Udlændinge, altsaa ogsaa for Danske, der har Indtægter af britiske Kilder, og hvis Indtægt derfor beskattes ved Kilden, f. Eks. gennem Kuponskatten paa engelske Consols. Tidligere havde de Ret til at opgive, hvor stor deres samlede Indtægt af britiske Kilder var, og ifald denne Indtægt var under 700 £, havde de samme Ret til Fritagelse eller Nedsættelse som de britiske Undersaatter. Denne Ret er altsaa nu bortfalden.

Følgen af at de mindre Indtægter dels er helt fritagne for Skat, dels skal have en Nedsættelse i Skatten, er den, at naar Indehaverne af saadanne Indtægter gennem Kildebeskatningen — f. Eks. Kuponskatten eller Skatterne paa fast Ejendom — har betalt Skat af

hele deres Indtægt eller af en større Del deraf end den, som efter Nedsættelsesreglerne er skattepligtig, maa de have enten hele den erlagte Skat eller en Del af den tilbagebetalt af Statskassen. Men for at kunne opnaa denne Tilbagebetaling, maa de ikke alene indsende en Angivelse af deres samlede Indtægt, men denne Angivelse maa indeholde en nøjagtig og detailleret Specifikation af de Beløb, som falder ind under de forskellige Indtægtsarter. En saadan Specifikation er selvfølgelig nødvendig, for at de overfor Skattemyndighederne kan dokumentere ikke alene, hvor meget de har haft i Indtægt, men ogsaa hvor meget de har betalt i Skat. Følgen af Nedsættelsesreglerne bliver altsaa den, at en overordentlig stor Mængde af de Personer, der har mindre end 700 £ i aarlig Indtægt, maa foretage Selvangivelse, saafremt de ikke foretrækker at betale mere i Skat, end de er pligtige til.

Men foruden det, som Degressionen medfører, er der efterhaanden kommet flere Modifikationer. Finansloven af 1907 indførte for første Gang Forskellen mellem Formueindtægt og Arbejdsindtægt. Man havde hidtil beskattet alle Indtægter efter samme Sats, uanset deres Oprindelse. Dette kan synes at staa i Modstrid med Skattens Navn, Property and Income Tax, som ordret oversat betyder Formue- og Indtægtsskat og altsaa leder Tanken hen paa en Ordning som f. Eks. den danske og den preussiske, efter hvilke man beskatter samtlige Indtægter og desuden særlig Formueindtægterne ved en Skat paa selve Formuen. I Modsætning hertil maa det engelske Navn forstaaes paa den Maade, at det repræsenterer et System af Skatter, af hvilke de to første Afdelinger — A og B — er

Skatter paa Indtægten af fast Ejendom (property), medens de 3 andre Afdelinger — C, D og E — er Skatter paa alle andre Indtægter, medens der ikke er nogen Forskel paa de Rater, hvormed de forskellige Arter af Indtægter beskattes.

I 1907 indførte man en forskellig Behandling af »earned« og »unearned« income, og det sidste Udtryk dækker nærmest hvad man paa dansk vilde kalde Rente af Formue, hvadenten denne bestaar i fast Ejendom eller mobil Kapital, medens »earned« income er Frugten af Erhvervsvirksomhed, af aandeligt eller legemligt Arbejde. Bestemmelsen af 1907 gaar ud paa, at saafremt en Persons samlede Indtægt ikke overstiger 2000 £, skal han af den Del af Indtægten, som er »earned«, kun betale en Skat af 9 d. pr. £. Nedsættelsen for earned income er ved det nye Budget yderligere udvidet, saaledes at det gøres gældende for alle Personer, hvis Indtægt ikke overstiger 3000 £, paa den Maade, at Personer med under 2000 £ i samlet Indtægt stadig betaler 9 d. af den Del, der er »earned«, medens Personer med en Indtægt af mellem 2000 og 3000 £ betaler 1 sh. af deres »earned income«.

Ogsaa denne Adskillelse mellem de to Arter af Indtægter bevirker, at de, der vil nyde godt af den derved fremkommende Nedsættelse, maa indlevere en nøjagtig specificeret Angivelse af alle deres Indtægter. Allerede herved udvides Kredsen af Selvangivelser, og det samme bevirkes ved den nu for første Gang i England indførte Nedsættelse for Familier med Børn. Regelen herom gaar ud paa, at enhver, hvis Indtægt ikke overstiger 500 £, kan fradrage 10 £ for hvert Barn, som ikke er over 16 Aar.

En langt mere vidtrækkende Betydning har dog den nye Tillægssats for store Indtægter, den saakaldte Supertax, hvis Indførelse uden direkte at omforme hele Skattesystemet, dog i Virkeligheden betegner et væsentligt Brud med de nedarvede Principper.

Et af de Hovedpunkter, paa hvilke Forskellen mellem den rene Indkomstkildeskat og den personlige Indkomstskat tydeligst viser sig, er dér, hvor man staar overfor den nyere Finansvidenskabs ret enstemmige Fordring om, at Indkomstskatten bør være progressiv. Naar det kan siges, at denne Fordring er ret enstemmig, eller at den i hvert Fald har Flertallet for sig, beror dette paa, at selv de fleste af de Repræsentanter for Finansvidenskaben, som ikke vil gaa ind paa, at det samlede Skattesystem bør indrettes saaledes, at Skatterne i deres Helhed kommer til at hvile progressivt i Forhold til de enkeltes Formue og Indtægt, dog gør en Indrømmelse med Hensyn til Indkomstskatten taget for sig alene. Denne Indrømmelse har sin Grund i, at det samlede Skattesystems øvrige Poster, navnlig Tolden og andre Forbrugsafgifter, saafremt de skal give et klækkeligt finansielt Resultat, vanskelig kan undgaa at indrettes saaledes, at de »vender den tunge Ende nedad«, saa at Progressionen i Indkomstskatten kun bevirker, at det samlede System faar en ligeligere Karakter.

Medens Progressionen i den personlige Indkomstskat let lader sig tilvejebringe ved Indretningen af Skatteskalaen, er den i Grunden ganske uforligelig med den rene Indkomstkildeskats Principper. Naar man principmæssig beskatter Indkomstkilden og ikke Personen, naar man i nogle Tilfælde — f. Eks. ved Rente-

beskatningen og ved Aktieselskabsskatten — tager Skatten af Indtægten uden at vide, hvem der kommer til at betale den, og i andre Tilfælde — som ved Beskatningen af de faste Ejendomme — vel kender den Person, der skal betale Skatten, men dog skal tage den uden noget Hensyn til hans økonomiske Forhold, saa maa den Sats, hvorefter Skatten opkræves, nødvendigvis være den samme overalt. Allerede den ovenfor omtalte Degression — Fritagelse eller Nedsættelse for smaa Indtægter — endvidere Moderationen for earned income og for Familier med Børn samt den i nogle Tilfælde indrømmede Fritagelse for Livsforsikringspræmier foranlediger det særdeles indviklede og omstændelige System med Tilbagebetaling af erlagt Skat; men dette System er jo praktisk set uanvendeligt overfor en egentlig Progression. Ifald det her skulde anvendes, kunde det kun ske paa den ganske barokke Maade, at man overalt ved Kilderne maatte opkræve Skatten efter Maksimalsatsen, hvorefter man maatte skride til en større og mindre Tilbagebetaling til det ganske overvældende Flertal af Skatteydere, som alle maatte præstere Selvangivelse af deres Indtægt. Saafremt Systemet praktiseredes paa denne Maade, vilde man vanskelig kunne nægte, at det havde »krængt sig om til sin egen Karikatur«.

Ikke desto mindre er man nu ved Indførelsen af Supertax gaaet et lille Skridt ind paa den progressive Indkomstskats Bane, men dette har ganske vist forarsaget, at man har maattet gaa et stort Skridt udenfor den rene Kildebeskatnings Rammer.

Ifølge Regelen om Supertax skal enhver, hvis samlede Indtægt er over 5000 £, foruden den normale

Indkomstskat betale en Tillægsskat af 6 d. pr. £ af det Beløb, hvormed den samlede Indtægt overstiger 3000 £. Om Arten af den derved fremkomne Progression kan følgende Eksempler give en Forestilling. Medens Normalsatsen (bortset fra Forskellen mellem earned og unearned income) som ovenfor angivet for $19^{09}/_{10}$ er $5\frac{5}{6}\%$, dog saaledes at alle Indtægter under 700 £ betaler efter en degressiv Skala, vil Skatten

	for en Indtægt paa	6000 £	bliver	$7,08\%$
	—	7000 £	—	$7,26\%$
	—	9000 £	—	$7,50\%$
	—	20000 £	—	$8,00\%$
	—	30000 £	—	$8,14\%$
og	—	50000 £	—	$8,18\%$

Ejendommeligt for den valgte Form for Progression er det, at medens Skattesatsen faar en overordentlig brat Stigning, saa snart Indtægten overstiger 5000 £, bliver Progressionen ret svag for de endnu højere Indtægter. Ideel er Skalaen ikke. Hvorom alting er, betyder Tillægsskatten en stor Skatteforhøjelse for alle dem, hvis Indtægt er over 5000 £. Foruden enkelte højtlønnede Embedsmænd og endel store Næringsdrivende og Kapitalister, vil Skatten jo navnlig ramme de store Godsejere. Det er derfor ikke mærkeligt, at Forslaget ved sin Fremkomst vakte en kraftig Opposition dels blandt Børsmændene med Lord Rothschild i Spidsen og dels blandt Godsejerne, og for disse sidstes Vedkommende gjorde det neppe stor Virkning, at man søgte at bøde derpaa ved at give alle Besiddere af faste Ejendomme en lille Begunstigelse i Henseende til den Del af Skatten, der opkræves under Schedule A. Medens Indtægten under denne Afdeling hidtil uden

Undtagelse er sat lig med den saakaldte »annual value«, d. v. s. den normale Leje- eller Forpagtningsafgift med et Fradrag af $\frac{1}{8}$ for Land og $\frac{1}{6}$ for Huse som Administrationsudgift, gaar den nye Bestemmelse ud paa, at saafremt Ejeren godtgør, at hans virkelige Udgifter til Administration, Vedligeholdelse, Reparationer og Assurance udgør mere end henholdsvis $\frac{1}{8}$ og $\frac{1}{6}$, skal han have Ret til at faa Skatten af Forskellen tilbagebetalt. Dog maa det Differencebeløb, for hvilket der kan kræves Tilbagebetaling af Skat, ikke overskride $\frac{1}{8}$ af annual value for Land og $\frac{1}{12}$ for Huse.

Den interessanteste Side ved Indførelsen af Super-tax er imidlertid den, at man ved dens Opkrævning ganske og aldeles har forladt Kildesystemet. Skatten maa altid betales som en personlig Indkomstskat ganske uden Hensyn til, fra hvilken Kilde Indtægten flyder, og enhver, der har en Indtægt paa over 5000 £, eller som af Myndighederne antages at have en saadan Indtægt, er underkastet den tvungne Selvangivelse og de dertil hørende Straffebestemmelser. Straffen for Undladelse af Selvangivelse er en Bøde, der ikke kan overstige 50 £, og, efter at Dommen er falden, en Mulkt af samme Størrelse som den idømte Bøde for hver Dag, vedkommende derefter undlader at indlevere Angivelsen.

V.

Naar man søger at overskue den samlede Skatte-reform og dens Forhistorie, kommer man til det Resultat, at der i Løbet af en ikke saa overordentlig lang Tid er foregaaet en Ændring i hele Grundprin-

cippet for Englands Skatteordning, i det Synspunkt, ud fra hvilket Opkrævning af Skatter foregaar. Bortset fra Beskyttelsespolitiken, som jo i det væsentlige blev fraveget i Tyverne og ganske blev forladt i Fyrerne og Halvtredserne, holdt den traditionelle gammel-engelske Tænkemaade fast ved at betragte Skatterne udelukkende fra det fiskale Synspunkt. Den socialpolitiske Behandling af Skattevæsenet, Tanken om at benytte Skattelovgivningen som Led i Bestræbelser for at naa til større social Retfærdighed, var ganske bandlyst. Højest kunde man naa til at anerkende Adam Smiths Regel om, at enhver burde beskattes i Forhold til den Indtægt, som han nød under Statens Beskyttelse, men i Virkeligheden førte man ikke engang denne Tanke ud i Livet.

Ser man nu paa de nye Jordskatter og paa de Ændringer, som Arveafgiften og Indkomstskatten efterhaanden er undergaaet, vil man let opdage, at om det end er de voksende finansielle Krav, som har været Aarsagen til, at man har foretaget Skatteforhøjelser, er Maaden, hvorpaa de er gennemførte, prægede af den socialpolitiske og sociale Tankegang. Det første Glimt af denne Tankegang kom frem allerede, da man i 1842 genindførte Property and Income Tax, denne Skat, som i Modsætning til de indbringende indirekte Skatter paa den store Befolknings Forbrug stred saa kraftigt mod den traditionelle gammel-engelske Tankegang, at man ved dens Ophævelse i 1816 brændte alle de den vedrørende Arkivalier, for at der ikke vedblivende skulde eksistere et Minde om denne Skændsel for de frie Briter. Lidt efter lidt har de sociale Hensyn gjort sig gældende ved de større eller mindre Æn-

dringer, der er kommet ind i Skatten. Men karakteristisk for engelsk Politik er det, at man sjældent er skredet til revolutionære Omformninger fra Bunden af, men saa længe som muligt har holdt fast ved de gamle Rammer.

Det gamle Ord advarer mod at hælde ny Vin paa gamle Læderflasker. I Grunden har den historiske Udvikling af de offentlige Forhold i England til en vis Grad gjort Ordet tilskamme. Til en vis Grad ganske vist, thi ingen kan nægte, at Formen ogsaa har sin Betydning. Men den engelske Maade at reformere paa er interessant. Alle véd, at Briterne er konservative, men alle véd ogsaa, at den berømte britiske Konservatisme for en stor Del er en trofast Kærlighed til og en sejt Vedhængen ved de gamle nedarvede Former, en Kærlighed, som meget godt kan være parret med Lyst til Fremskridt i Realiteten. Kun ynder man, at Fremskridtene foregaar lidt efter lidt, og man reformerer helst én Ting ad Gangen. Lordkansleren sidder stadig trofast paa sin traditionelle Uldsæk, men det forhindrer ikke, at det Overhus, som han leder, faktisk har tabt den Myndighed, det engang havde, og at den Lovgivning, hvorefter han dømmes, er en hel anden, end den var i gamle Dage. Paa Indkomstskattens Omraade har man under alle Forandringer af Indholdet bibeholdt de Former, som vedtoges ved Begyndelsen af forrige Aarhundrede, men lidt efter lidt har de opsummerede Ændringer givet Skatten en saadan Karakter, at dens Indhold er vidt forskelligt fra det, der tilsigtedes, dengang Formerne fastsloges.